Üç mesele: İmân, Hayat, Şerîat

Risâle-i Nur hizmeti kemiyet değil, keyfiyet üzere devam eder. Üç mesele olan îmân, hayat ve şerîat mütedahil dairelerdir.

Risâle-i Nur hizmeti kemiyet değil, keyfiyet üzere devam eder. Üç mesele olan îmân, hayat ve şerîat mütedahil dairelerdir. Risâle-i Nur hizmeti, imân lokomotifine bağlı olarak hayat ve şerîat dairelerini takip eder. İmân hizmetini lokomotife benzetecek olursak, diğer hayat ve şerîat dairelerindeki hizmetler de vagonlar misali imân lokomotifi ile harekete geçecektir. Risâle-i Nur önce ferdi inşa eder. Ferdin hayatında îmân, hayat ve şerîatın tesisini ihya eder. Aynı Asr-ı Saadet modeli ve metodu gibi bir yol takip edilir. Öncelik bir devlet inşası değildir. Bu hizmet devlete değil, insana taliptir. Merkezinde ise rıza-ı İlâhî esastır. Netice odaklı değil, rıza-ı İlâhî odaklı bir hizmet dünyevî neticeleri gaye-i hayal ve maksad-ı aslî yapmaz. Hatta bunları düşünmeyi bile uygun görmez. Bu hizmet kitaba dayalı bir hizmettir ve kıyamete kadar da bâkîdir. Okumak, Risâle-i Nur lokomotifinin yakıtı hükmündedir. Okuma olmazsa bu hizmetin lokomotifi sükût eder. Lokomotif çalışmaz ise vagonlar hareket etmez. Hayat ve şerîat daireleri, vagon mesabesinde olduğu için okumaya bağlı olarak iftirak ve en büyük düşman olan cehaleti izale eder.

Risâle-i Nur hizmeti, temelde îmân hizmetini görmekle beraber, diğer iki merhalenin (hayat ve şerîat) de öncülüğünü yapar. Hz. Peygamber (asm) önce İslâm dâvâsının temelinde yer almış, sonraki İslâmî hizmetlerin de prensiplerini ve temelini atmıştır. Aynen benzeri bir durumun Risâle-i Nur hizmetlerinde olmasına bir engel yoktur. Yani, imân hizmeti diğer iki hizmet (hayat ve şerîat) dairelerini etkileyecektir.

Risâle-i Nur Külliyatı'nın müteferrik yerlerinde "imân, hayat ve şerîat" olarak formüle edilen üç vazîfe ise şöyle yer almaktadır. "Âlem-i insaniyette ve İslâmiyette üç muazzam mesele olan, îmân ve şerîat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı îmân hakîkatleri olduğundan..."1 diğer meseleler îmân lokomotifine bağlı olarak iç içe mütedahil daireler misüllü tatbik edilir.

"Hem üç mesele var: Biri hayat, biri şerîat, biri îmândır. Hakîkat noktasında en mühimmi ve en âzamı, îmân meselesidir. Fakat, şimdiki umûmun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında en mühim mesele hayat ve şerîat göründüğünden, o zât (Mehdî) şimdi olsa da, üç meseleyi birden umûm rû-yi zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev-i beşerdeki câri olan âdetullaha muvafık gelmediğinden, her halde en âzam meseleyi esas yapıp, öteki meseleleri esas yapmayacak; tâ ki îmân hizmeti safvetini umûmun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksatlara âlet olmadığı tahakkuk etsin."2 Evet, mesele gayet nettir. Hakîkat noktasında en mühim ve en âzam mesele îmân meselesidir. Ancak umûmun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında şimdi de en mühim mesele hayat ve şerîat addedilmektedir. Belki de ehl-i îmân arasında münâkaşa ve münâzaaya sebep olan ve iftirakları tetikleyen meselelerin başında bu nokta gelmektedir. Halbuki "imân, hayat ve şerîat" daireleri uzun bir süre ve fıtrî bir tekâmüldür.

Bediüzzaman Hazretleri bunun formülünü Risâle-i Nur'da net olarak vermiştir. Bu fıtrî tekâmül atlanılmamalıdır. Bunun içindir ki Üstâd net olarak şunları ifade etmiştir: "Evet, bu zamanda hem imân ve din, hem hayat-ı içtimâî ve şerîat, hem hukuk-u âmme ve siyâset-i İslâmiye için gayet ehemmiyetli bir müceddid ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakaik-i îmâniyeyi muhafaza noktasındaki tecdid, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şerîat ve hayat-ı içtimâîye ve siyâsîye daireleri ona nispeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor."3

İmân hizmeti, iki vazîfenin esâsı ve temeli mâhiyetindedir

İmân hizmeti diğer iki mesele olan hayat ve şerîat vazifelerini de tetikler ve tekâmül ettirir. Meselâ Risâle-i Nur'da hayat için şu ifadeler yer alır: "Hayat ise, eğer imân olmazsa veyahut isyan ile o imân tesir etmezse hayat, zahirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemler, hüzünler, kederler verir.4 Veya "Eğer imân hayata hayat olsa o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imânın nuruyla ışıklanır ve vücut bulur; zaman-ı hazır gibi, ruh ve kalbine îmân noktasında ulvî ve mânevî ezvâkı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor.5 Böylece imân hayata hayat oluyor, vücut veriyor ve tesir ediyor. Bu hâl aynı zamanda şerîatın hayata icrası ve tatbikatı hükmünü de gösteriyor. Öyleyse "Hayatın lezzetini ve zevkini isterseniz, hayatınızı imân ile hayatlandırınız ve ferâizle zinetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz."6

Risâle-i Nur'da nazara verilen pek çok dersler müvacehesinde mezkûr üç meselenim (imân, hayat ve şerîat) "bu zamanda" bir şahısta ve cemâatta içtima edemeyeceği açık olarak belirtiliyor. Ancak üç vazîfenin vazîfedar heyetleri ve kuvvetleri ile teşekkül edip Hazret-i Mehdî'nin temsil edeceği Âlem-i İslâm genişliğindeki şahs-ı mânevîde taksim'ül a'mal kaidesi tarzında ve temsiliyet usulünce içtima edebileceğini; bu şahs-ı mânevî ise, başta İslâm âlemine yayılmış olan seyyidler cemâatı ve İslâm orduları ve bütün ulema ve evliyanın iltihakları ile teşekkül edeceğini Bediüzzaman Hazretleri sarahaten açıklamıştır. Bu üç meselenin en birincisi olup tâ Üstâd'ın zamanından beri devam eden ve kıyamete kadar da devam edecek olan safî ve arı imân hizmetinin istinad edeceği vazîfedarları, te'vili imkânsız bir sarahatla şöyle açıklanır: "Bu vazîfenin istinad ettiği kuvvet ve mânevî ordusu, yalnız ihlâs ve sadâkat ve tesanüd sıfatlarına tam sahip olan bir kısım şakirtlerdir. Ne kadar da az da olsalar, mânen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar."